

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 28/16

Λουξεμβούργο, 16 Μαρτίου 2016

Προτάσεις του γενικού εισαγγελέα στην υπόθεση C-484/14
Tobias Mc Fadden κατά Sony Music Entertainment Germany GmbH

Κατά τον γενικό εισαγγελέα M. Szpunar, ο εκμεταλλεόμενος κατάστημα, μπαρ ή ξενοδοχείο ο οποίος προσφέρει δωρεάν στο κοινό ένα δίκτυο Wi-Fi δεν ευθύνεται για τις προσβολές του δικαιώματος του δημιουργού εκ μέρους ενός χρήστη

Μολονότι διαταγή δικαστηρίου που σκοπεί στην παύση ή την πρόληψη της προσβολής αυτής μπορεί να απευθύνεται στον διατηρούντα σε λειτουργία το δίκτυο, αντιθέτως, δεν είναι δυνατό να απαιτείται η απενεργοποίηση της διαδικτυακής συνδέσεως, η προστασία της με κωδικό προσβάσεως ή ο γενικευμένος έλεγχος των επικοινωνιών

Στην υπόθεση αυτή το Δικαστήριο καλείται να διευκρινίσει αν και κατά πόσον ένας επιτηδευματίας, ο οποίος, στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων του, διατηρεί σε λειτουργία ένα δίκτυο Wi-Fi με ανοικτή και δωρεάν πρόσβαση στο κοινό, μπορεί να ευθύνεται για προσβολή των δικαιωμάτων του δημιουργού εκ μέρους χρήστη του δικτύου αυτού.

Ο Tobias Mc Fadden εκμεταλλεύεται ένα κατάστημα τεχνικού εξοπλισμού εικόνας και ήχου πλησίον του Μονάχου, εντός του οποίου προσφέρει ένα δίκτυο Wi-Fi ανοικτό στο κοινό. Το 2010 ένα μουσικό έργο, τα δικαιώματα του οποίου έχει η Sony, προσφέρθηκε παράνομα προς τηλεφόρτωση μέσω του δικτύου αυτού. Το Landgericht München I (1ο πρωτοδικείο Μονάχου, Γερμανία), επιληφθέν της διαφοράς μεταξύ της Sony και του T. Mc Fadden, εκτιμά ότι δεν προσέβαλε ο ίδιος τα σχετικά δικαιώματα του δημιουργού. Εξετάζει όμως τη δυνατότητα να θεωρηθεί ότι ο T. Mc Fadden ευθύνεται εμμέσως για την προσβολή αυτή, λόγω της ελλείψεως προστασίας του δικτύου του Wi-Fi. Διατηρώντας πάντως αμφιβολίες ως προς το αν η οδηγία για το ηλεκτρονικό εμπόριο¹ αντιτίθεται σε μια τέτοια έμμεση ευθύνη, το Landgericht υπέβαλε μια σειρά ερωτημάτων στο Δικαστήριο.

Συγκεκριμένα, η οδηγία περιορίζει την ευθύνη των ενδιάμεσων φορέων παροχής υπηρεσιών λόγω παράνομης δραστηριότητας εκ μέρους τρίτου, όταν η παροχή υπηρεσίας τους συνίσταται σε μια «απλή μετάδοση (mere conduit)» των πληροφοριών. Ο ως άνω περιορισμός ευθύνης ισχύει υπό την επιφύλαξη ότι πληρούνται τρεις σωρευτικές προϋποθέσεις, ήτοι ότι 1) ο φορέας παροχής υπηρεσιών δεν πρέπει να αποτελεί την αφετηρία της μεταδόσεως των πληροφοριών, 2) δεν πρέπει να επιλέγει τον αποδέκτη της μεταδόσεως και 3) δεν πρέπει να επιλέγει ούτε να τροποποιεί τις πληροφορίες που αποτελούν το αντικείμενο της μεταδόσεως. Το Landgericht München I φρονεί ότι αυτές οι εξαντλητικώς απαριθμούμενες προϋποθέσεις πληρούνται εν προκειμένω, διερωτάται όμως αν ο T. Mc Fadden είναι πράγματι φορέας παροχής υπηρεσιών κατά την έννοια της οδηγίας.

Με τις σημερινές προτάσεις του ο γενικός εισαγγελέας Maciej Szpunar εκτιμά ότι ο περιορισμός αυτός ευθύνης έχει επίσης εφαρμογή σε πρόσωπο όπως ο T. Mc Fadden, το οποίο διατηρεί σε λειτουργία, παρεπομένως σε σχέση με την κύρια οικονομική του δραστηριότητα, ένα ανοικτό δωρεάν στο κοινό δίκτυο Wi-Fi². Κατ' αυτόν, δεν είναι αναγκαίο να εμφανίζεται το πρόσωπο αυτό έναντι του κοινού ως φορέας παροχής υπηρεσιών ή ακόμη να προβαίνει εμφανώς σε ενέργειες προωθήσεως της δραστηριότητάς του, απευθυνόμενος σε εν δυνάμει πελάτες.

¹ Οδηγία 2000/31/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 8ης Ιουνίου 2000 για ορισμένες νομικές πτυχές των υπηρεσιών της κοινωνίας της πληροφορίας, ιδίως του ηλεκτρονικού εμπορίου, στην εσωτερική αγορά («οδηγία για το ηλεκτρονικό εμπόριο») (ΕΕ L 178, σ. 1).

² Ο γενικός εισαγγελέας διευκρινίζει συναφώς ότι δεν είναι αναγκαίο να εξετασθεί αν η οδηγία θα μπορούσε επίσης να έχει εφαρμογή στην περίπτωση διατήρησης σε λειτουργία ενός ανοικτού δικτύου Wi-Fi, όταν αυτή στερείται οποιουδήποτε άλλου οικονομικού πλαισίου.

Πάντοτε κατά τον γενικό εισαγγελέα, ο περιορισμός αυτός αντιτίθεται όχι μόνο στην επιβολή υποχρέωσης αποζημίωσης στον ενδιάμεσο φορέα παροχής υπηρεσιών, αλλά και στην καταδίκη του στα έξοδα οχλήσεως και στα δικαστικά έξοδα σε σχέση με την προσβολή των δικαιωμάτων του δημιουργού εκ μέρους τρίτου.

Ο γενικός εισαγγελέας διευκρινίζει πάντως ότι η οδηγία, ενώ περιορίζει κατ' αυτόν τον τρόπο την ευθύνη του φορέα παροχής υπηρεσιών απλής μεταδόσεως, δεν τον προστατεύει από διαταγή δικαστηρίου, συνοδευόμενη με απειλή χρηματικής ποινής.

Το εθνικό δικαστήριο, όταν εκδίδει μια τέτοια διαταγή, οφείλει πάντως να βεβαιώνεται 1) ότι τα μέτρα είναι, μεταξύ άλλων, αποτελεσματικά, σύμφωνα προς την αρχή της αναλογικότητας και αποτρεπτικού χαρακτήρα, 2) ότι σκοπό έχουν την παύση συγκεκριμένης προσβολής δικαιώματος ή την πρόληψή της και δεν συνεπάγονται γενική υποχρέωση ελέγχου και 3) ότι τηρείται δίκαιη ισορροπία μεταξύ των εφαρμοστέων θεμελιωδών δικαιωμάτων, ήτοι, αφενός, της ελευθερίας της εκφράσεως και της πληροφόρησης, καθώς και της επιχειρηματικής ελευθερίας, και, αφετέρου, του δικαιώματος διανοητικής ιδιοκτησίας.

Ο γενικός εισαγγελέας εκτιμά εξάλλου ότι η οδηγία δεν αντιτίθεται, κατ' αρχήν, στην έκδοση διαταγής που αφήνει στον αποδέκτη της την επιλογή των συγκεκριμένων προς λήψη μέτρων. Εναπόκειται παρά ταύτα στον επιληφθέντα αιτήσεως εκδόσεως διαταγής εθνικό δικαστή να βεβαιωθεί για την ύπαρξη κατάλληλων μέτρων, σύμφωνα με τους περιορισμούς που απορρέουν από το ενωσιακό δίκαιο.

Αντιθέτως, ο γενικός εισαγγελέας διευκρινίζει ότι η οδηγία αντιτίθεται σε κάθε διαταγή η οποία απευθύνεται σε πρόσωπο που διατηρεί σε λειτουργία ένα ανοικτό στο κοινό δίκτυο Wi-Fi, παρεπομένως σε σχέση με την κύρια οικονομική του δραστηριότητα, όταν ο αποδέκτης της διαταγής για να συμμορφωθεί προς αυτή, πρέπει 1) να απενεργοποιήσει τη διαδικτυακή σύνδεση ή 2) να την προστατεύσει με κωδικό προσβάσεως ή 3) να ελέγχει κάθε επικοινωνία που διεξάγεται μέσω αυτής της συνδέσεως προκειμένου να εξακριβώνει αν το συγκεκριμένο έργο που προστατεύεται από το δικαίωμα του δημιουργού μεταδίδεται εκ νέου παρανόμως³.

Ο γενικός εισαγγελέας εκτιμά συναφώς ότι η επιβολή υποχρέωσης προστασίας με κωδικό της προσβάσεως στο δίκτυο Wi-Fi, ως μέθοδος προστασίας του δικαιώματος του δημιουργού εντός του διαδικτύου, δεν θα ήταν σύμφωνη προς την απαίτηση δίκαιης ισορροπίας μεταξύ, αφενός, της προστασίας του δικαιώματος διανοητικής ιδιοκτησίας, της οποίας απολαύουν οι κάτοχοι του δικαιώματος του δημιουργού, και, αφετέρου, της προστασίας της επιχειρηματικής ελευθερίας η οποία ισχύει για τους φορείς παροχής των σχετικών υπηρεσιών. Περιορισμός της προσβάσεως σε νόμιμες επικοινωνίες θα συνεπαγόταν επιπλέον περιορισμό της ελευθερίας εκφράσεως και πληροφόρησης. Υπό γενικότερο πρίσμα, η ενδεχόμενη γενίκευση της υποχρέωσης προστασίας των δικτύων Wi-Fi, ως μέθοδος προστασίας του δικαιώματος του δημιουργού εντός του Διαδικτύου, θα ήταν ικανή να έχει μειονεκτήματα για όλη την κοινωνία τα οποία ενδέχεται να υπερβούν το ενδεχόμενο όφελός της για τους κατόχους αυτών των δικαιωμάτων.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Οι προτάσεις του γενικού εισαγγελέα δεν δεσμεύουν το Δικαστήριο. Έργο του γενικού εισαγγελέα είναι να προτείνει στο Δικαστήριο, με πλήρη ανεξαρτησία, νομική λύση για την υπόθεση που του έχει ανατεθεί. Η υπόθεση τελεί υπό διάσκεψη στο Δικαστήριο. Η απόφαση θα εκδοθεί αργότερα.

³ Ο γενικός εισαγγελέας αναφέρεται, μεταξύ άλλων, στις αποφάσεις του Δικαστηρίου της 24ης Νοεμβρίου 2011, *Scarlet Extended* (υπόθεση [C-70/10](#), βλ. [ΑΤ αριθ. 126/11](#): το ενωσιακό δίκαιο αντιτίθεται σε διαταγή, εκδοθείσα από εθνικό δικαστήριο, που επιβάλλει σε φορέα παροχής υπηρεσιών προσβάσεως στο Διαδίκτυο την υποχρέωση εφαρμογής ενός συστήματος φίλτρου, προκειμένου να προλαμβάνονται οι παράνομες τηλεφορτώσεις αρχείων), της 16ης Φεβρουαρίου 2012, *Sabam* (υπόθεση [C-360/10](#), βλ. [ΑΤ αριθ. 11/12](#): ο πάροχος υπηρεσιών κοινωνικής δικτύωσης μέσω του διαδικτύου δεν μπορεί να εξαναγκασθεί να θέσει σε λειτουργία σύστημα γενικού φιλτραρίσματος, που αφορά όλους τους χρήστες, για την πρόληψη της παράνομης χρήσεως των μουσικών και οπτικοακουστικών έργων), και της 27ης Μαρτίου 2014, *UPC Telekabel Wien* (υπόθεση [C-314/12](#), βλ. [ΑΤ αριθ. 38/14](#): ο φορέας παροχής προσβάσεως στο διαδίκτυο μπορεί να διαταχθεί να εμποδίζει την πρόσβαση των πελατών του σε ιστοσελίδα η οποία προσβάλλει το δικαίωμα του δημιουργού).

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προδικαστική παραπομπή παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, να υποβάλουν στο Δικαστήριο ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά σύμφωνα με την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, κατά τον ίδιο τρόπο, τα άλλα εθνικά δικαστήρια που επιλαμβάνονται παρόμοιου προβλήματος.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) των προτάσεων δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα CURIA κατά την ημερομηνία αναπτύξεώς τους

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582

Στιγμιότυπα από την ανάπτυξη των προτάσεων διατίθενται από το "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106